

ЛІТОПИС ПОДІЙ

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ «ВІД БАРОКО ДО ПОСТМОДЕРНУ: ПРОБЛЕМА АВТОРА»

25—26 лютого 2020 р. на українському мовно-літературному факультеті імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди проходила міжнародна наукова конференція «Від бароко до постмодерну: проблема автора». Вона була присвячена світлій пам'яті видатного літературознавця професора Леоніда Ушкалова, який рік тому пішов у засвіти. Співорганізаторами конференції виступили Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, кафедра української і зарубіжної літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушкалова, кафедра української мови, кафедра українознавства і лінгводидактики та лабораторія з досліджень літературної спадщини Г. С. Сковороди Навчально-наукового інституту Г. С. Сковороди при Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди.

Відкриваючи конференцію, з вітальним словом виступили ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди *І. Прокопенко*, декан українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка *К. Голобородько*, завідувач кафедри української і зарубіжної літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушкалова *Р. Мельников*. Вітальний лист до учасників конференції директора Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України *М. Жулинського* зачитав його заступник *М. Сулима*, завідувач відділу давньої української літератури.

На пленарному засіданні із доповідями виступили *Т. Бовсунівська* (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) «Поет як трансцендентний медіатор в літературі романтизму», *І. Набитович* (Університет імені Марії Кюрі-Склодовської, Люблін, Польща) «Протиставлення культурно-ментальних патернів України та Росії у романі Миколи Лазорського “Тетьман Кирило Розумовський”», *Ю. Пелешенко* (Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка) «Особливості поези “Слова про спочилих” Григорія Цамблака», *О. Рарицький* (Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка) «Володимир Свідзінський в естетичному полі шістдесятництва: проблеми соціальності та іманентної суті мистецтва», *Л. Скупейко* (Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка) «Авторська індивідуальність і формування ранньомодерного літературного дискурсу (в дослідженнях Івана Франка)», *М. Сулима* (Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка) «Л. В. Ушкалов — коментатор Григорія Сковороди».

Далі конференція продовжила свою роботу на чотирьох секційних засіданнях: «Проблеми української літератури в наукових студіях Харківської філологічної школи та професора Леоніда Ушкалова», «Класична українська література: нарративна автономія автора», «Медієвістика: автор

і канон», «Українська література ХХ ст.: автор і герой». Літературознавчий дискурс професора Л. Ушкалова проаналізовано в доповідях *О. Зосімової* (Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди) «Бароковий мотив “марноти марнот” як об’єкт літературознавчих студій Леоніда Ушкалова», *А. Катюжинської* у співавторстві з *О. Сліпушко* (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) «Література епохи раннього українського Бароко в науковій концепції Леоніда Ушкалова», *О. Маленко* (Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди) «Персоналізований дискурс професора Леоніда Ушкалова: “оприявлення” досвіду самопізнання», *Г. Ноги* (Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка) «Епістолярій Григорія Сковороди як предмет наукових зацікавлень Леоніда Ушкалова», *О. Олексенко* (Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди) «Л. В. Ушкалов про риторичну майстерність Г. С. Сковороди».

Про обрії, дотичні до наукових зацікавлень професора Л. Ушкалова, йшлося в доповідях *Архiepіскопа Ігора Ісиченка* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) «Топос полум’я в поетичному коді “Саду божественних п’єсней” Григорія Сковороди», *Ю. Григорчук* (Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка) «Образ серця в контексті художнього світомислення Григорія Сковороди і Віри Вовк», *Т. Матвєєвої* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) «Харківська філологічна школа про природу творчого акту: вектори інтерпретації (на матеріалі досліджень кінця ХІХ — початку ХХ століття)», *Д. Єсипенка* (Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка) «Видання української та австралійської літературної класики: варіативність творів, друк і “цифра”, курка і яйце», *О. Матвєєвої* (Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка) «Творча лабораторія Панаса Мирного (на матеріалі незавершеної прози)», *О. Матушек* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) «Біблійні коди роману Панаса Мирного та Івана Білика “Хіба ревуть воли, як ясла повні”», *Р. Кисельова* (Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка) «З якої Біблії перекладав євангельські читання Мелетій Смотрицький?», *Н. Левченко* (Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди) «Автор чи екзегет: проблема творчості в давній українській літературі», *Г. Савчука* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) «Кінематографічні елементи в збірці В. Симоненка “Тиша і грім”».

Другий день роботи конференції розпочався з презентації бібліографічного довідника «“Вінець моїх свічад, що знають геть усе...”: літературознавчий світ Леоніда Ушкалова» (упорядник — проф. Н. Левченко). А на круглому столі «Українська література й літературознавство: сучасні виклики й проблеми» обговорювалися тенденції розвитку літератури і її дослідження. Серед нагальних проблем сучасного українського літературознавства було названо проблему вивчення давньої української літератури, а також повернення українських літературних раритетів, реінтерпретації української класики, уточнення термінології, дотримання системності вивчення української літератури з єдиним координаційним науковим центром в Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України та створеною при ньому єдиної бази даних про досліджувані теми дисертацій, необхідність системної об’єктивної літературної критики та ін.

Отже, учасники міжнародної наукової конференції «Від бароко до постмодерну: проблема автора» вшанували світлу пам’ять професора Леоніда Ушкалова висвітленням різноманітних оригінальних тем літературознавчих досліджень на пленарних і секційних засіданнях.

Наталія ЛЕВЧЕНКО

Отримано 9 березня 2020 р.

м. Харків